

MAARDU

MAARDU PANORAAM

Järgmine ajaleht ilmub 21. detsembril

Maardu Linnavalitsuse häälekandja

NOVEMBER 2022

*Head saabuvat esimest
adventi!*

Esimene advent Maardus

27.11.2022

13:00 - ESIMESE ADVENDIKÜÜNLA
SÜÜTAMINE KELLAMÄE PARGIS

14:00 - "ORTHODOX SINGERS"
ADVENDIKONTSERT VABA AJA KESKUSES

15:30 - ESIMESE ADVENDI KÕND MUUGAL

MAARDU KUNSTIDE KOOLI

JÕULUKONTSERT NÄITUSE AVAMINE "Talvised kohtumised"

15. DETSEMBRIL KELL 18:00

KOHT: MAARDU VABA AJA KESKUS
(KEEMIKUTE 12B)

SISSEPÄÄS VABA

Maardu

JÕULUKINGITUSED LINNALT JA MUUGA LASTEAIA PERELT

Maardus sissekirjutatud pensionäridele

15.12.2022 kl 10.30-12.00

Muuga Lasteaia parklas

Soovime teile ilusat jõuluootust!

Linnalehe Maardu Panoraam väljaandja:
Maardu Linnavalitsus
Peatoimetaja: Elena Villmann
Fotod ajalehes: Jelena Katsuba, Jelizaveta Martjanova
Foto esikaanel: <https://www.freepik.com/>

Toimetuse aadress: Keemikute 12b, 74116 Maardu
E-post: toimetaja@maardu.ee
Tel: 519 74 358
Linnalehe e-versioon: www.maardu.ee
Tiraaž: 8300 eks.

PÜÜDKE TEISTEST ROHKEM HOOLIDA

Kallid Maardu elanikud!

Novembri viimastel päevadel on üha selgemalt tunda kauaoodatud jõulupühade lähenemist: lasteaedade ja koolide akendele ilmuvad paberist välja lõigatud lumehelbed ja muinasjutulised päkapikud, kaupluste vaateaknad tuletavad meile meelde jõulukinke, mida me peame kiirustama oma lähedastele ostma ning jõulutulukesete ja valgusinstallatsioonide mitmevärviline sära kujundab linna ümber, muutes selle tõeliselt pidulikuks.

Igal aastal täidab neljanädalane jõuluootuse periood, mida nimetatakse adventiks, südame erilise soojuse, rõõmu ja õnnega – võibolla just seetõttu peetakse jõule aasta armastatuimaks ja kõige oodatumaks pühaks. Küll aga peab teadma ja meeles pidama selle püha tõelist sõnumit – see on halastuse ilmutamine läbi heade tegude ja mõtete, ning igaüks meist peab püüdma rohkem teistele mõelda ja teistest hoolida.

Halastus kui üks voorustest tähendab armastust ja kaastunnet ligimese vastu ning ligimeseks on iga inimene, olenemata sellest, kas ta on teile tuttav või mitte, ehk siis keegi, kes on sattunud teie teele ja vajab osavõtlikkust ja lahkete tähelepanu. Abi, mida teilt oodatakse ja mida saate osutada, võib olenevalt olukorrast olla väga erinev: ulatada abikäsi eakatele, et aidata neil üle tee minna või rasket kotti koju kanda; teha väike annetust – ka kõige väiksem summa aitab päästa kellegi tervist või elu; lahke, praktiline nõuanne, mida te rasket hetkel võite anda, muutub päästvaks, aidates kellegi rasket eluolukorda lahendada; uskuge, et teie hea sõna, mis annab lootust, võib kedagi julgustada ja teie siiras naeratus rõõmustab kedagi. Ärgem unustagem hoolivust kodumaa, selle looduse ja oma väiksemate vendade suhtes – hoolitsev suhtumine linna, kus me elame, aitab säilitada meie Maardu ilu, tema ainulaadset loodust ja ajalugu; hoolimist loomade vastu saab ilmutada varjupaikade abistamise kaudu, kuhu vabatahtlikud on alati oodatud. Teisisõnu, halastuse ilmutamiseks on palju võimalusi, peate lihtsalt ringi vaatama ja meeles pidama, et headus on meist igaühele omane. Paljud pakutud variandid võivad tunduda mõttetu pisiasjana, kuid just nendest pisiasjadest koosnebki meie elu.

Muidugi, me oleme kõik erinevad ja mitte kõik ei ole valmis võõraste suhtes omakasupüüdmata suuremeelsust üles näitama. Kuid siiski pole heateod Maardu linnas haruldased. Ja mitte ainult

detsembris, mille me traditsiooniliselt heategude kuuks kuulutame. Tänu sellele, et meie linnas elavad osavõtlikud, hoolivad ja abivalmis inimesed, kes on valmis ulatama abikäe, kes suure entusiasmiga osalevad heategevusüritustel, loovad vabatahtlikke liikumisi, on annetajad ja ohverdavad oma aega ja raha ligimese või hädasolevate loomade aitamiseks – kasvab meie kogukonnas kodanikuvastutus, uus põlvkond sirgub õigete eeskujude najal ja maailm meie ümber muutub paremaks.

Kinkige kõhklemata lahkust ja laske parimatel omadustel, headel tegudel ja mõtetel oma elus alatiseks kinnistuda. Üks heategu viib teiseni ja ühel päeval saab sellest norm. Mõne aja pärast hakkate märkama, et iga heategu või heast südamest öeldud sõna tuleb teie juurde tagasi, sest kõik, mida te teiste inimeste ellu saadate, tuleb tagasi teie enda ellu. Lisaks võib ka kõige väiksem ja esmapilgul tühine heategu anda suurt rõõmu või koguni teha õnnelikuks vähemalt kahte inimest: selle, kes selle tegi, ja selle, kes selle vastu võttis. Heateo vastuvõtja omakorda näitab varem või hiljem üles oma omakasupüüdmatus, tehes teistele inimestele midagi head. Nii tekib headuse ahel, ammendamatu heategude ahel.

Täna südamest kõiki, kes jagavad killukese oma südamest, näidates üles siirast osavõtlikkust teiste suhtes. Aitäh teile heade tegude ja algatuste eest!

Kallid Maardu elanikud!

Olgu jõulupühade ootus täidetud halastustegudega, mis toovad kaasa helget rõõmu ja naasevad teie juurde saatuse teenitud kingitustena.

Kutsun kõiki esimese adventiküünla süütamisele, mis traditsiooni kohaselt toimub esimesel adventipühapäeval, 27. novembril kell 13:00 Kellamäe pargis pidulikult kaunistatud kuuse juures. Pärast jõulurahu väljakuulutamist soovime üksteisele kõike head ja imelist jõuluootuse aega.

Head esimest adventi!

Lugupidamisega
Vladimir Arhipov
Maardu linnapea

VOLNIKE TÖÖLAUALT TEGELIKKUSEKS

AILAR LYRA

Maardu Linnavolikogu esimees

Maardu Linnavolikogu oktoobrikuu istung toimus 25. kuu-päeval.

Korterelamute toetamine

Volikogu täiendas kehtivat korda, mille kohaselt on edaspidi võimalik taotleda rahastust korterelamule kunstilise seinamaalingu loomiseks ja rattamaja ehitamiseks.

Korteriühistu saab seinamaalingu loomiseks taotleda toetust kuni 5000 eurot. Linnavalitsuse ettepanekul avalikust huvist lähtudes teostatava seinamaalinguga seotud kulud kannab Maardu linn.

Rattamajade ehitamist toetatakse eesmärgil parandada jalgrataste ja tõukerataste hoidmise võimalusi kortermajades, eriti seal, kus puuduvad keldrid ja muud abiruumid.

Kehtivat määrust täiendati ka sättega, mille kohaselt võivad korteriühistud esitada linnavalitsusele taotluse pärast korras määratud tähtaja (30. aprill) saabumist juhul, kui see esitatakse puudega inimeste liikumistingimuste parendamiseks.

Jätkuvalt toetatakse ka sõidutee ja kõnnitee remonti, sade-meveprobleemi lahendamist, haljasala ja puhkeala paremaks

muutmist, kõrghaljastuse rajamist, mängu- või spordiväljakute ehitamist, parkimisplatsi parandamist, jäätmemajanduse korraldamist, tänavavalgustuse parandamist, hooviinventari paigaldamist, turvakaamerate soetamist ja paigaldamist.

Maardu linna sotsiaaleluruumide kasutamine

Vastavalt sotsiaalhoolekande seadusele on eluruumi tagamine kohaliku omavalitsuse korraldatav sotsiaalteenus, mille eesmärk on eluruumi kasutamise võimaluse kindlustamine isikule, kes ei ole sotsiaalmajanduslikust olukorrast tulenevalt võimeline enda ja oma perekonna vajadustele vastavat eluruumi tagama.

Volikogu tunnistas 2018. aasta määruse kehtetuks ja võttis vastu uue. Kord võimaldab otstarbekamalt kasutada linnale kuuluvaid sotsiaaleluruume, hinnata objektiivsemalt sellise sotsiaalteenuse tarbijate vajadusi. Võrreldes varasema määrusega muudeti pealkirja, ühtlustati kasutatavaid mõisteid, loobuti üüri mõistest ning võeti kasutusele kasutuse ja majutuse mõiste, lisati sotsiaaleluruumi kasutusele andmisest keeldumise alused, korrigeeriti lepingu pikendamise tingimusi ja täpsustati lepingu lõpetamise tingimusi.

Mõlema määrusega on täpsemalt võimalik tutvuda Maardu linna kodulehel <https://maardu.ee/eeskirjad-ja-korrad>

MAARDU VÄHEKINDLUSTATUD, PUUDEGA LAPSEGA JA LASTERIKKAD PERED SAAVAD LINNALT JÕULUTOETUSE

Seoses saabuvate jõulupühadega Maardu Linnavalitsus maksab rahalist toetust enne 1.01.2022 Maardus registreeritud vähekindlustatud, puudega lapsega ja lasterikastele (3 ja enam last) peredele.

Toetuse summa **on 75 kuni 125 eurot** pere kohta.

Toetuse saamiseks peab täitma ja di-

giallkirjastama avaldust ja saatma selle emailile natalja.fjodorova@maardu.ee

Taotlust on võimalik esitada ka paber-kandjal linnavalitsuses.

Avaldusi saab esitada **1. detsembrist kuni 23. detsembrini 2022.**

Soovime kõigile mõnusat jõuluootust!

Maardus registreeritud vähekindlustatud, puudega lapsega ja lasterikastele (3 ja enam last) peredele

JÕULUTOETUS

ПОСОБИЕ К РОЖДЕСТВУ

Esita taotlus kuni 23.12.2022

Зарегистрированным в Маарду малообеспеченным и многодетным семьям, семьям с ребенком с особыми потребностями

MAKSUVABA TULU VANADUSPENSIONIEAS

MAKSU- JA TOLLIAMET

SOTSIAALKINDLUSTUSAMET

Alates 1. jaanuarist **2023** kehtib vanaduspensioniiikka jõudnud inimesele maksuvaba tulu **keskmise pensioni** ulatuses ehk **704 eurot**. See tähendab, et Sotsiaalkindlustusamet ei pea enam kinni tulumaksu pensionilt, mis on väiksem kui 704 eurot, ja inimene saab rohkem raha kätte. Kui pension on suurem, siis Sotsiaalkindlustusamet peab kinni tulumaksu 704 eurot ületavalt osalt.

Vanaduspensioniiikka jõudnud inimese maksuvaba tulu on **2023. aastal 8448 eurot** ning seda sõltumata inimese aastatulu suurusest. See on oluline muudatus, sest varasemalt kehtis vanaduspensioniiikka jõudnud inimesele üldine maksuvaba tulu, mis aastatulu kasvades vähenes ja võis tuludeklaratsiooni alusel tuua inimesele kaasa tulumaksukohustuse.

Uuest aastast on aga vanaduspensioniiikka jõudnud inimesele maksuvaba tulu kindel summa 704 eurot kalendrikuus

1 kuu = 704 € (2023. a)

ja 8448 eurot aastas ning see ei muutu ka siis, kui pensionär jätkab töötamist ja saab lisaks pensionile töötasu.

1 aasta = 8448 € (2023. a)

Maksuvabale tulule vanaduspensionieas on õigus ka inimesel, kes jõuab vanaduspensioniiikka 2023. aasta jooksul.

KOLM STSENAARIUMI

1 Olete jõudnud vanaduspensioniiikka ja saate Sotsiaalkindlustusametilt pensioni

Sotsiaalkindlustusamet **arvestab Teie pensionile automaatselt** maksuvaba tulu keskmise vanaduspensionii ulatuses, mis on 2023. aastal 704 eurot kuus. Te ei pea selleks Sotsiaalkindlustusametile esitama avaldust.

Näiteks kui teie pension on 2023. aasta jaanuaris 800 eurot, siis Sotsiaalkindlustusamet peab 96 eurot (800-704) kinni tulumaksu 19,12 eurot ning Te saate kätte 780,80 eurot. Kui 2023. aastal on Teie pension väiksem kui 704 eurot, siis Pensionikeskus saab kasutamata maksuvaba tulu jäägi arvestada Teie II samba väljamaksetele, mis maksustatakse tulumaksuga määras 10%. **Te ei pea ka selleks esitama avaldust.**

2 Olete vanaduspensionieas ja töötate

Kui 2023. aastal on Teie pension ja II samba väljamakse, mis maksustatakse tulumaksuga määras 10%, kokku väiksem kui 704 eurot, siis saate kasutamata maksuvaba tulu jäägi arvestada oma töötasule. Te peate selleks esitama **tööandjale avalduse ja ära märkima maksuvaba tulu jäägi**, mis tööandja võib Teie töötasule arvestada.

Näiteks kui Teie pension on 600 eurot ja töötasu 800 eurot, siis Sotsiaalkindlustusamet arvestab pensionile maksuvaba tulu 600 eurot. Maksuvaba tulu jääki 104 eurot (704-600) saate rakendada oma töötasule. Selleks peate Te tööandjale esitama avalduse. Tööandja peab 696 eurot (800 - 104) kinni tulumaksu 139,20 eurot ning Te saate kätte 660,80 eurot.

Maksuvaba tulu kasutamist saate kontrollida **e-MTAs** rubriigis "Minu sissetulekud".

3 Te töötate ja jõuate vanaduspensioniiikka aasta jooksul

Tööandja arvestab alates 2023. aasta jaanuarist Teie töötasule maksuvaba tulu kuni 704 eurot. **Te peate selleks esitama tööandjale avalduse** ja ära märkima maksuvaba tulu summa, mis tööandja Teile arvestab.

Kui Te jõuate aasta jooksul vanaduspensioniiikka ja hakkate saama vanaduspensionii, siis arvestab Sotsiaalkindlustusamet automaatselt Teie pensionile maksuvaba tulu. **Teil tuleb tööandja juures oma maksuvaba tulu avaldus ära muuta**, et Teile ei arvestataks maksuvaba tulu lubatust rohkem. Täpsem info Maksu- ja Tolliameti kodulehel erakliendi rubriigis "Maksuvaba tulu vanaduspensionieas".

MAARDUS OLED SINI PRIORITEET. REGISTREERI ELANIKUKS!

Maardu linn on tänapäevane, inimsõbraliku elukeskkonnaga, integratsiooni ning rahvusvahelise transiidi ja tööstuse edulugu. Maardu linnas on hea, meeldiv ja turvaline elada. Siin on olemas heaks eluks vajalikud avalikud teenused. Linn on tugevate kogukondadega multikultuurne linn. Just selline on visioon Maardust aastaks 2030 linna arengukavas.

Sinu heaolu on meie heaolu, Sinu areng on meie areng – mistõttu me väärtustame ja seame igat Maardu elanikku oma prioriteediks. Iga päev panustame selleks, et kõigil oleks Maardus mõnus elada. Maardu linna mitmekülgne pakub võimalusi Sinu heaoluks, enesearenguks ja eneseteostuseks.

Maardu linna areng vajab ka sinu panust!

Kutsume kõiki Maardus elavaid inimesi, kes pole end jõudnud veel linna elanikuks vormistada või on seda otsust edasi lükanud, registreerida oma elukohaks Maardu linna.

Üksikisiku tulumaksust, mis on linna peamine tuluallikas,

pakutakse linna lastele kvaliteetset haridust, toetatakse endaga mitte toime tulevaid inimesi, luuakse noortele spetsialistidele töökohti, renoveeritakse tänavavalgustust, remonditakse tänavaid ja heakorrastatakse parke, rajatakse kergliiklusteid ja mänguväljakuid ja võimaldatakse soodus-tusi ühistranspordi kasutamiseks.

Suurem tulubaas annab paremad võimalused luua väärtuslikum elukeskkond. Seetõttu on igaühe panus Maardu linna arengusse oluline.

Iga inimese enda huvides on, et tema elukohaandmed rahvastikuregistris oleksid korrektsed. Maardulasena saad otsustada, kellele usaldad oma linna juhtimise, võttes osa kohalikel valimistel. Maardulane olla on lisaks kõigele muule ka majanduslikult kasulik, kuna mitmed linna eelarvest finantseeritavad toetused on seotud linna elanikuks olemise nõudega. **Näiteks:**

Ravimitoetus mittetöötavatele üksi elavatele vanaduspensionäridele ja puudega isikutele	Kuni 90 EUR aastas
Toetus puudega isikutele isiklike abivahendite ja hooldusvahendite ostmisel ning rentimisel	Kuni 140 EUR aastas
Ühekordne toetus raske majandusliku olukorra puhul	Kuni 190 EUR aastas
Sünnitoetus	<ul style="list-style-type: none"> • esimese lapse sündimisel 400 EUR; • teise lapse sündimisel 500 EUR; • kolmanda ja neljanda lapse sündimisel 1160 EUR eeldusel, et kõik lapsed on alaealised ja elavad vanematega; • viienda ja enama lapse sündimisel 1540 EUR eeldusel, et kõik lapsed on alaealised ja elavad vanematega.
Esmakordselt kooli mineva lapse toetus Teise ja kolmandasse klassi mineva lapse toetus Pikapäevarühma toidutoetus vähekindlustatud pere lastele	150 EUR 50 EUR Üldhariduskooli pikapäevarühma toidu maksumuse osaline või täielik hüvitamine.
Toetus elluastujatele lastekodulastele	400 EUR
Sünnipäevatoetus 65-aastastele ja vanematele isikutele igaks sünnipäevaks	50 EUR
Toetus Tšernobõli AEJ tuumakatastroofi likvideerimistööstuse osavõtjale	300 EUR aastas.
Maamaksu toetus pensionäridele	Kuni 32 EUR aastas.
Toetus raske- või sügava puudega isikutele lisakulutuste katmiseks	<ul style="list-style-type: none"> • sügava puudega isikule 29 EUR kuus; • raske puudega isikule 18 EUR kuus.
Toetused emadepäeva, koolialguse ja jõulude ajal 2021. aastal	<ul style="list-style-type: none"> • lasterikastele peredele (3 ja enam last) ; • vähekindlustatud peredele lapsega; • peredele, kus kasvab erivajadusega laps; • toetuste suurus on 50-150 EUR.

Lisaks tagab linn lasteaiakoha vaid Maardu linna elanike lastele. Suvelaagri tuusiku toetust, lasteaija- ja koolitoidutoetust või toetust lapse põhikooli ja gümnaasiumi lõpetamise kulude osaliseks katmiseks saavad samuti vaid Maardus registreeritud toimetulekuraskustega ja lasterikkad pered.

Kui elad Maardus, aga pole Maardu linna oma elukohaks vormistanud, siis tule nüüd ja registreeri end linna elanikuks.

Seda saab teha:

e-rahvastikuregistri iseteenindusportaalis - <https://www.rahvastikuregister.ee/> logides sisse ID-kaardi, Mobiil-ID või

pangalingi kaudu;

digiallkirjastatuna e-posti teel. Elukohateade;

Maardu Linnavalitsuse elanikuregistri spetsialisti juures, kes võtab inimesi vastu teisipäeval kl 14:00-16:30, neljapäeval kl 9:00-12:00 ja 14:00-17:00 ja reedel kell 9:00-12:00;

postiga, lisades isikut tõendavast dokumendist koopia, millel on sinu isikuandmed.

Registreeri ennast Maardusse. Aita kaasa meie linna arengule!

MAARDUS TOIMUS HARJUMAA OMAVALITSUSTE LIIDU VOLIKOGU KOOSOLEK

16. novembril toimus Maardu Vaba Aja Keskuses Harjumaa Omavalitsuste Liidu volikogu koosolek, kus arutati linna- ja omavalitsustele olulisi ja päevakajalisi aspekte.

Harjumaa Omavalitsuste Liidu volikogu arutas järgnevaid teemasid: lastehoiu teenused, Keskkonnainvesteeringute

Keskuse uued meetmed kohalikele omavalitsustele, kohaliku omavalitsuse toetusfondi kujunemine 2023, Harju maakonna arengustrateegia 2040+, kriisideks valmistumine jm. Koosolek andis võimaluse tõstatada olulisi küsimusi ja leida sobivamaid lahendusi antud teemade raames.

LUGUPEETUD PENSIONÄRID!

Linnavalitsus maksab sissekirjutusega Maardu linna eakatele, alates 65. eluaastast, igal aastal 50 eurot sünipäevatoetust.

Palume kõigil, kes saavad sel aastal 65-aastaseks, teatada Maardu linnavalitsuse sotsiaalabi osakonnale oma arvelduskonto number.

Seda saate teha e-posti aadressil natalja.fjodorova@maardu.ee või helistades telefonil 6060743.

Kui olete 65-aastane või vanem, olete varem toetust saanud ja teie kontonumber on muutunud – palun esitage uus kontonumber samuti sotsiaalabi osakonnale.

Lugupidamisega

Maardu linnavalitsus

Maardu
MAARDUS OLED
SINA PRIORITEET!

В Маарду Ты - приоритет!

KALLAVERE KESKKOOLI UUDISED

Noored Kotkad Kallavere Keskkoolis

JAAN KAUPMEES

Kallavere Keskkooli õppejuht

MARIN NAAR

Kallavere Keskkooli huvijuht

EELKOOL JA SELLE POPULAARSUS

Eelmisel õppeaastal tegime oma eelkoolis suured muudatused ning muutsime põhjalikult oma eelkooli programmi. Usume, et kaasaegsem lahendus on lastevanematele logistiliselt mugavam ja aitab lastel kooliga paremini kohaneda. Populaarsuse kasvu ja vajaduse tõttu toimuvad nüüd tunnid kord kuus. Eelkool algab hommikul 8:15 ning kestab korraga neli tundi, samuti saavad lapsed koolis süüa ja seejärel naasevad lasteaeda või tulevad vanemad neile järgi. Sellel aastal võtsime vastu rekordarv eelkooli õpilasi, nimekirjas on lausa 50 õpilast. Suurim osakaal on lasteaiast Sipsik, kuid meie rõõmuks on ka linna teiste lasteaedade vanemad leidnud tee meie kooli, järelkult on meie kaasaegsem lahendus sobilik ning valmistab lapsi kooliks paremini ette. Lisaks Maardu linna lasteaedadele on lapsi ka väljaspoolt meie piirkonda, mille üle on meil väga hea meel.

E-GÜMNAASIUM

Alates septembrist on meie kooli gümnaasiumi astmes võimalik õppida nii kohapeal koolimajas kui ka e-õppes endale sobivast asukohast. Möödunud on peaaegu kolm kuud ja esimesed tulemused on juba näha. Igapäevaselt käivad koolimajas peaaegu pooled õpilased, teised on valinud e-õppe. Hea meel on tõdeda, et vaatamata esialgsetele hirmudele, on õpetajad oma õppetööd muutunud õpilaste jaoks paindlikuks ning kogu õppimine käib läbi Teams keskkonna. See tähendab, et õpilasel on tunniplaan järgi konsultatsiooniajad ja kohtumised õpetajatega, aga ka suur osakaal on iseseisval õppimisel ning tööde esitamisel kokkulepitud aegadeks. Õpilased ja õpetajad on uue süsteemiga juba harjunud ning meie seisukohalt on e-gümnaasium väga edukas ja jätkame kindlasti sellega.

TERVISETESTID

Juba kolmandat aastat viime õpilaste ja õpetajate seas läbi terviseteste, et teada saada tervise hetkeolukorda ning anda tagasisideraportiga soovitusi, mida enda tervise heaks on vaja teha. Tulemustest selgub, et väga suur osa õpilasi on füüsiliselt ebatervislikus tsoonis. Seetõttu mõtleme koolina pidevalt võimalusi, kuidas pakkuda õpilastele lahendusi aktiivseks tegevuseks koolipäeva jooksul ja peale tunde. Selleks pakume õpilastele erinevaid tant-

sulisi liikumistunde, algklassidele „Sport on lahe“ huviringi ja suurematele võrkpalli. Lisaks on võimalik iga päev õpilastel kasutada spordisaali vahetundide ajal, et ennast füüsiliselt liigutada. Need võimalused on väga populaarsed ja õpilased kasutavad seda võimalust hea meelega. Hea on tõdeda seda, et uuenev kehalise kasvatuse õppekava on jõudnud meie mõtetele järele ning rõhutab suuremal määral liikumist, mitte enam ainult kindlate normatiivide täitmist. Oluline on, et õpilane saaks harjumuse liikuda ja olla kehaliselt aktiivne ning elada seetõttu tervislikumalt.

ÕPETAJATE GALA

Koostöös Vaba Aja Keskuse ja Maardu Linnavalitsusega toimus 7. oktoobril Kallavere Keskkooli spordihoones esmakordselt suurejooneline õpetajate gala, kuhu seekord olid kutsutud kõikide Maardu linna haridusasutuste töötajad. Üritusel tunnustati erinevates kategooriates oma tööga suure panuse andnud tublisid õpetajaid, tugispetsialiste, abipersonali ja teisi haridusvaldkonda panustajaid. Seekordne üritus oli järjekorras juba viies ehk juubeliüritus. Seetõttu oli üritus eriliselt suurejooneline. Ligemale 250 inimest rõõmustasid lisaks tänukirjadele ka ülipopulaarse Uku Suviste esinemise üle, keda saatis tantsuga meie kooli liikumisõpetaja Eghert-Sören Nõmm.

RUUMID ROHKEM KUI ÕPPIMISEKS

Eelmisest aastast alates oleme teinud tihedat koostööd MTÜ Kallavere Vilistlastega, kelle eestvedamisel koguneb kord kuus Raamatuklubi, kus esinevad põnevad kirjanikud ning inimesed, kes peavad raamatuid ja kirjandust südamelehedaseks. Samuti toimub kord kuus Kallavere laat, kuhu on oodatud ostlema ja müüma kõik soovijad.

Muutuvas digimaailmas oleme leidnud viisi, kuidas meie ruume saab hõlpsasti rentida meie koduleheküljel oleva rendiavalduse kaudu. Seda võimalust on juba kasutanud Noored Kotkad, kes 26. oktoobril pidasid meie koolimajas pidulikku koondust, kus võeti vastu uued liikmed Kallavere Noorte Kotkaste ja Kodutütarde rühma. Vande andsid 4 noorkotkast ja 2 kodutütart. Lisaks tunnustati olemasolevaid noori ja jagati kätte väljateenitud erialad.

29. oktoobril toimusid 51. A. Abergi mälestusvõistlused Kreeka-Rooma maadlusvõistlused, millest võttis osa ligemale 160 maadlejat Baltikumist. Võisteldi kolmes erinevas vanusegrupis. Seekordne üritus oli pühendatud A. Abergi 141. sünniaastapäevale.

Ukraina kultuuripäeva raames käis külas Ukraina Maardu Pühapäevakool, kes valmistas ette meie kooli 3. ja 4. klassidele vahvad Ukraina kultuuri tutvustavad töötoad, mille käigus said õpilased teada rohkem Ukrainast kui riigist ja selle kultuuri eripäradest. Töötubades said lapsed värvida mune ja teha rahvusnukke ning maitsta rahvusroogasid.

Novembri teisel nädalavahetusel toimusid meie ruumides järjekordsed iluvõimlemisvõistlused „Balti sügis“, mille raames kogunes arvukalt võistlejaid Eestist, Lätist, Leedust, Soomest, Rootsist ja Ukrainast.

21. novembril külastas Maardu linna kultuuriminister Pi-

ret Hartman, kes kohtus linna erinevate haridusasutustega. Kell 15.00 toimus Kallavere Keskkooli aulas foorum, mille fookuses oli eestikeelsele haridusele üleminek, kultuuri olulisest rollist hariduses ja vastupidi, kultuur ja julgeolek.

Ajalooõpetaja ja huvijuhi eestvedamisel on alguse saanud uus põnev mälumängusari „Sa oled Kallavere GEE-NIUS“, mis on suunatud 6.-9. klassi õpilastele. **Kodanikupäeva raames 25. novembril toimub mälumäng**, kuhu on oodatud ka linnavalitsuse ja õpetajate esindused, kes saavad õpilastele konkurentsi pakkuda. Lisaks toimub samal päeval linnapea V. Arhipovi vestlusring õpilastega.

TULE KOGUKONNAÜRITUSELE „TALVE VÕLUMAA“

Meil on hea meel teatada, et peale pikka Covidi perioodi, mil suurüritused ei olnud soositud, kutsub Kallavere Keskkool koos lasteaedade Sipsik, Rukkilill, Rõõm ja Muuga ning Maardu Gümnaasiumi, Maardu Põhikooli ja Kunstide kooliga kaasa lööma ülelinnalisel kogukonnaüritusel „Talve võlumaa“. Üritus toimub **17. detsembril kell 12:00 – 16:00 Kallavere Keskkoolis**. Üritusel saab nautida esinemisi meie linna andekatelt lastelt. Lisaks saab külastada asutuste poolt korraldatud töötubasid ja laata, maitsta head ja paremat kohvikutest. Kindlasti ei puudu ürituselt ka jõuluvana, kellega koos on võimalik fotoboksis teha meeoleolukaid pilte. Üritus on kõikidele külastajatele tasuta. Laadal müügikoha broneerimiseks saada soov e-postiga huvijuht@kallavere.ee.

Kogukondlik pereüritus Maardu linnas

17. detsember
kell 12.00-16.00

**Talve
Võlumaa**

asukohaks Kallavere Keskkool

Mina olen kohal!

Kontsert
laulavad ja tantsivad Maardu linna
koolide ja lasteaedade lapsed

Töötoad
korraldajateks Maardu linna koolid ja lasteaiad

Laat
osalemiseks registreeri huvijuht@kallavere.ee

Kohvikud

MUUGA LASTEAED
KALLAVERE KESKKOOL
MAARDU
MAARDU KUNSTIDE KOOL
LASTESED EESTI

lisainfo: huvijuht@kallavere.ee

“UNA GIORNATA DA PROF”

Oktoobri teises pooles peetaval rahvusvahelisel itaalia keele nädalal toimus Maardu Gümnaasiumis projekti „Lugejapesa“ raames ettelugemisüritus „Üks päev õpetajana“ („Una giornata da prof“). Ürituse korraldasid itaalia keele kursusel osalenud gümnaasiumiõpilased. 10.-12.klassi õpilased esitlesid edukalt oma uurimistöid õpetajatele, klassikaaslastele ja meie kooli külastanud Itaalia saatkonna esindajatele.

Meie koolile kingitud raamatud aitavad treenida Itaalia keele lugemisoskust

MAURA PAGLINO

Maardu Gümnaasiumi itaalia keele õpetaja

See on teine kord, kui meie kooliperel on rõõm näidata oma tugevat motivatsiooni suhete säilitamiseks Itaalia valitsuse ametliku organiga. Oleme oma õpilaste üle sügavalt uhked, sest nende pühendumus ja pingutused muudavad meie kooli külalislahkeks teistsuguste harjumuste ja päritoluga, välismaise kultuuri- ja kunstitaustaga inimestele. Tunne ja usume tõeliselt, et unikaalsust edendades ja mitmekesisust väärtustades muudame oma ühiskonna paremaks paigaks.

Ürituse korraldajana sooviksin, et õpilased tunneksid end tõeliste protagonistidena (peategelastena), mistõttu otsustasin korraldada meie kooli raamatukogus „Lugejapesa“ ürituse. Idee oli järgmine: demonstreerides teistele oma teadmisi ja lugemisoskust, võimaldab see õpilastel enda üle uhkust tunda. Ja tõepoolest, noored mõistsid, kui palju nad teavad ja oskavad, ning suutsid vastavalt oma potentsiaali ära tunda.

Korrektne ja ladus lugemine võõrkeeles, eriti itaalia keeles, on spetsiifiliste häälikute ja foneemide tõttu väga raske, kuid iga päev veidi harjutades said minu õpilased hakkama ka oma praegusest keeletasemest keerulisemate tekstidega. Olin nende esinemist kuulates väga üllatunud, rõõmus ja tänulik. Meie kõrged külalised soovisid samuti lastele nende visa töö eest tänu avaldada.

20. oktoobril saabusid meie kooli Itaalia saatkonna esindajatena Greta Karina Kanter (kultuurikoordinaator), Laura Vangur (sotsiaalmeedia koordinaator) ja Marco Battisti (raamatupidamise osakonna juhataja ja konsulaar-/viisakonsultant). Pärast lühikest tervitust seadsime end sisse raamatu-

kogus ja alustasime „Lugejapesa“ üritust.

Raamatukogu oli kaunistatud vastavalt: Itaalia lipud ja kaunilt trükitud sõnad seintel, itaaliakeelsed tervitused laual, ja raamatukappidel kaks suurt Gianni Rodari ja Carlo Collodi plakati, mille valmistasid 11. ja 12. klassi õpilased.

Pärast itaalia keeles kirjutatud ja ette loetud sissejuhatust pidasid 12. klassi õpilased ettekande Gianni Rodari elust, tema raamatutest ja „Favole Al Telefono“ lugudest. 11. klass rääkis omakorda Carlo Collodi eluloost ja loomingust, aga ka tema meistriteosest „Le Avventure di Pinocchio“. Publiku üllatus oli suur, kui õpilased hakkasid itaaliakeelseid jutte ja luuletusi lugema, sest osa neist alustas keele õppimist alles septembris. „Lugejapesa“ lõppes 10. klassi õpilaste esitatud luuletusega „Filastrocca di Pinocchio“.

Üllatused sellega ei piirdunud: saatkond kinkis meile palju itaaliakeelseid raamatuid igale tasemele, et kõigil õpilastel oleks võimalus oma lugemisoskust igal ajal harjutada. Nüüd on kooli raamatukogus spetsiaalne itaalia kirjanduse osakond, mis lähiaastatel täieneb nii tõlkeraamatute kui originaaltekstidega.

„La Divina Commedia Raccontata ai Bambini“ (Annamaria Piccione), „I Promessi Sposi Raccontati ai Bambini“ (Annamaria Piccione), „Le Avventure di Pinocchio“ (Carlo Collodi), „Dante e Giotto“ (Pierdomenico Baccalario), „Br Sport“ (Stefano Benni) ja „La Gioia fa Parecchio Rumore“ (Sandro Bonvissuto) – need on vaid osa raamatutest, mille saime kingituseks.

Oleme siiralt tänulikud toetuse ja abi eest, mida saame pidevalt Itaalia kultuuri, traditsioonide ja keele edendamiseks oma koolis. GRAZIE MILLE!

Mis on „Lugejapesa“

„Lugejapesa“ on projekt, mida toetab Eesti Lugemisühing, ning see võib saada eeskujuks teistele sündmustele, õppimisviisidele, koolidele, formaalsetele ja mitteformaalsetele tegevustele ja üritustele. Meie projekt võib inspireerida teisi ühiskonnaliikmeid (lapsevanemaid, õpetajaid, raamatukoguhoidjaid, autoreid ja toimetajaid jne), kes soovivad luua keskkonda, mis toetaks laste lugemis- ja kirjutamisoskust, arendaks loovust ning mitmetasandilist kirjutamis- ja mõtlemisoskust.

Mitteformaalset ja vaba lähenemist haridusele võib võtta kui näidet eakaaslaste õpetamisest: kui õpilane loeb või esitab lugu klassikaaslastele, on viimased protsessi rohkem kaasatud kui siis, kui seda teeb õpetaja. Samuti aitab see parandada teabe meeldejätmise võimet ja toetada mälu, sest lapsed õpivad mängulises ja mugavas keskkonnas. Originaalne ja loominguiline eneseväljendus läbi erinevate vormide (joonistamine, rollimäng, näputöö, nukuteater, digiesitlused,

digitoored, uute tekstide ja luuletuste kirjutamine jne) võib olla kasulik ka vanemate õpilaste õppeprotsessis.

Eneseteostus ja enda pädevuse tunnetamine on olulised vajadused mitte ainult algkooliealiste laste puhul – lugemine ja juba omandatu põhjal millegi uue loomine, eriti kui seda oskust rakendatakse võõrkeeles, ei ole lihtsalt saavutatav eesmärk. Tegelikult on see väga raske ülesanne, mis nõuab palju katseid, enne kui edu saavutatakse. Seetõttu on motivatsiooni ja enesekindluse olemasolu väga olulised ka vanemate õpilaste puhul.

Meie eesmärk on muuta „Lugejapesa“ tegevus koolielu lahutamatuks osaks ja elujõuliseks mitteformaalseks õppemeetodiks, mis toetab kõikide õppeainete ja mitte ainult itaalia keele õppimist.

Tänu ürituse edule õpilaste ja õpetajate seas võime kindlalt öelda, et lähiajal korraldatakse sarnaseid üritusi veel palju.

KOGEMUSTEVAHETUS EUROOPA KOOLIDE VAHEL EHK UNUSTAMATU REIS PRANTSUSMAALE

Maardu Gümnaasiumi õpilased osalesid nädala jooksul, 16.–22. oktoober, rahvusvahelises Erasmus+ projektis «Becoming a junior facilitator: discovering our and others' cultural heritage and sports facilities», mis tõlkes tähendab «Nooreks juhendajaks saamine – omaenda ja teiste kultuuripärandi ja sportimisvõimaluste tundmaõppimine».

EVELIN VEINER

Maardu Gümnaasiumi inglise keele õpetaja

Mälestusfoto Eiffeli torni taustal

Projekt korraldati inglise keeles ja see toimus Chartres'i linnas (Prantsusmaa) kolme riigi osavõtul: Prantsusmaa, Itaalia ja Eesti. Meie gümnaasiumist käis projektis osalemas üheksa õpilast, ja nendega olid kaasas inglise keele õpetajad: Rokšana Faizova ja Evelin Veiner. Osalejad olid keelekeskkonda täielikult sukeldunud, elasid võõrustavate Prantsuse perede juures ja käisid koos teiste õpilastega kohalikus keskkoolis. Selle nädala jooksul jõudsid meie gümnaasiumi õpilased külastada Prantsusmaa peamisi vaatamisväärsusi ja tutvuda Prantsuse kooli õppekavaga.

Esimene päev oli sissejuhatav: õpilastele tehti ringkäik koolis, räägiti õppeprotsessist ja kooli kodukorrast; projektis osalejad said omavahel tuttavaks ja käisid Picassette'i majas, mis koosneb klaasmosaiigist. Samuti olid meie õpilased kutsutud kooli prantsuse keele keelekümblustundi ning muusika- ja laulutundi.

«Sellel reisel meeldis mulle kõige rohkem prantslased ja nendega suhtlemine. Reisi ajal sain teada, et tunnid Prantsusmaal kestavad ühe tunni ja seal on üks suur kahetunnine vaheaeg! Õppisin hääldama mõnda prantsuskeelset sõna. Kõige sügavama mulje jättis mulle Prantsusmaa väga ilus arhitektuur.» (Ilja Ustinov)

Teisel päeval külastasid õpilased Pariisi, jalutasid mööda Montmartre'i tänavaid ja osalesid Seine'i kruusil, kus nähti Pariisi peamisi vaatamisväärsusi: Eiffeli torni, Triumfikaart, Sacré-Coeuri basiilikat ja Notre Dame'i katedraali. Pärast seda kõndisime läbi Pariisi kesklinnas asuva avaliku Tuileries' aia Louvre'i muuseumi.

«Mulle meeldis reis väga! See nädal oli huvitav, üle kõige meeldis mulle teispäev – päev, mil olime Pariisis. Mulle meeldivad sellised projektid. Loodan, et neid tuleb veel juurde ja mul on taas võimalus lennata!» (Evelina Ankudinova)

«Kõige rohkem meeldis mulle ekskursioon Eiffeli torni ja vaa-teplatvormilt avanev vaade Pariisile. Katedraali õhtuse show valgusinstallatsioonid olid väga meelde jäävad. Õppisin mõned prantsuskeelsed sõnad: pardon, bonjour ja bon appetit! Ma ei oodanud, et Pariis on nii ilus. Tahaksin veel sellistes projektides osaleda. Suur tänu reisi ja suurepärase korralduse eest!» (Leon Kornilov)

Kolmapäeval käisid meie gümnaasiumi õpilased klaasikunsti muuseumis, kus said oma käega meisterdada värvilisi maalitud vitraaže. Õpilastele tehti ka ekskursioon Chartres'i katoliku katedraali, mis on gooti arhitektuuri meistriteos ja kuulub UNESCO maailmapärandi nimistusse. Pärast katedraali külastamist läbisid kõik projektis osalejad quest-uurimise koos linnas orienteerumisega.

«Mulle reis meeldis. Kõige rohkem jäi meelde Eiffeli torn, ekskursioon mööda Seine'i jõge ja õhtul väga värvikas Chartres'i katedraal. Kuid mulle ei meeldinud nende kool — see polnud mugav ja oli värvitud külmades värvides. Vitraažide valmistamine oli lõbus tegevus. Pered võtsid meid väga hästi vastu ja saime uusi sõpru. Reis meeldis väga. Soovitan juhust mitte käest lasta.» (Yana Tkatcheva)

Järgmisel päeval sõitsid lapsed Versailles'sse — palee- ja pargiansambliisse, kus nad said jalutada suures Versailles' aiast (kogu aia läbimiseks kulus kaks ja pool tundi) ning koos audiogiidiga külastada Versailles' paleed, mis on kuuluis oma arhitektuuri, maalide ja skulptuuride poolest.

«Prantsusmaa reisel ei näinud ma mitte ainult osa sellest riigist, vaid sain ka palju uusi tutvusi. Eriti meeldisid mulle Prantsusmaa inimesed — nad on sõbralikud ja enamasti seltskondlikud. Perekond, kelle juures ma elasin, oli väga helde ja ma märkasin, kui huvitav ja meeldiv oli neil külalisi võõrustada. Samuti meeldisid mulle tohutult kohad, mida me külastasime:

Eiffeli torn, Louvre'i ümbrus, Versailles' palee ja aiad. Reis oli imeline ja unustamatu. Kindlasti soovitan samaseid projekte ka teistele.» (Viktorija Balahhonova)

«Minu reis läks suurepäraselt. Prantslased suhtusid minusse väga hästi. Kõige rohkem meeldis mulle Prantsusmaa arhitektuur ja Versailles' tavaaed. Kõige meelde jäävam oli vitraažimuuseum.» (Igor Kozljuk)

Projekti viimasel päeval olid õpilased kutsutud kooli erinevatesse tundidesse (inglise ja saksa keel, matemaatika, ajalugu, kunst ja kehaline kasvatus), osaleti spordivõistlustel (käsipall, teatejooksud) ning käidi pidulikult vastuvõtul Chartres'i linnapea juures, kus lastele kingiti mälestuseks illustreeritud raamatud ja neid pildistati kohaliku ajalehe jaoks. Projekt lõppes piduliku õhtusöögi, tunnistuste ülevaate, kingituste ja diskoga.

«Mulle väga meeldis Prantsusmaal. Kohtusin paljude inimestega, külastasin paljusid väga huvitavaid kohti ja kõige rohkem on mulle meelde jäänud reede õhtu. Nägin, kuidas on Prantsusmaal õppetöö korraldatud ja õppisin palju uusi sõnu. Suurepärase projekt!» (Sofia Raudla)

«Mulle reis väga meeldis! Selle nädala jooksul sain teada palju uut selle kohta, kuidas prantslased elavad ja õpivad. Jalutasime ka mööda väga ilusaid Prantsusmaa tänavaid, nägime Pariisi ja Pariisi vaatamisväärsusi. Üle kõige meeldis mulle reis Pariisi ja uued sõbrad Prantsusmaalt ja Itaaliast. Soovitan kõigil sellises projektis osaleda, sest see on suurepärase võimalus välismaalastega inglise keelt praktiseerida, näha teist riiki ja leida uusi sõpru.» (Adelia Solovjova)

«Mulle see reis väga meeldis. Õppisin paar sõna prantsuse keeles ja mulle meeldis väga perekonnas elada.» (Polina Missuragina)

MUUGA LASTEAIA ISADEPÄEVA PARAAD 2022

STELLA LUSMÄGI

Muuga Lasteaia direktor

Muuga lasteaias toimus isadepäeva eel vahva Isadepäeva Paraad. Rada kulges mööda Muuga aedlinna tänavaid. Teekonna pikkus oli ligi kaks kilomeetrit. Tore oli näha, et lisaks isadele ja vanaisadele olid kohal ka teised pereliikmed, kes koos lastega stardist finišisse kõndisid.

Kogu teekonda saatis reibas samm ja rõõmus meel. Enne starti toimus lasteaia liikumisõpetaja Larissa juhendamisel soojendusvõimlemine, mis pani ühes rütmis tegutsema nii väikesed kui suured. Igaüks valis kõndimiseks sobiva tempo ning võitjad olid kõik, kes liikusid.

Lasteaia õppejuht innustas kõndijaid marsisalmiga:

Üks kaks, üks, kaks

Liigub laps ja liigub paps.

Osalenuid ootasid finišis üllatused. Lapsed said värvilise pörkepalli ja isad laste poolt valmistatud kingitused. Peale kõndi maitsesid rühmade poolt valmistatud kaeraküpsiseid eriti magusalt.

Küll on tore, et meil on nii vahvad ja sportlikud isad, kes koos lastega tahavad liikuda.

MAARDU PÕHIKOOLI UUDISED

JEVGENIA DUŠAKOVA
Maardu Põhikooli huvijuht

3. november oli meie koolis sündmusterohke päev – see oli pühendatud pimedaja liiklusohutusele, aga ka rahvusvahelisele koolikiusamise vastu võitlemise päevale. Tundus, et neid kahte üritust on raske ühendada, kuid see õnnestus.

Ljudmila Ivanovna Minska ja 9. A klassi tüdrukute juhendamisel toimus algklasside õpilastele KiVa (programm koolikiusamise ennetamiseks) sümbolilise helkurite valmistamise meistriklass. Kaunite isetehtud helkurite omanikeks said nende autorid. Peale seda näitasime vaheajal videot, kus selgitati helkuri töö põhimõtet ja loomulikult kaunistasime vastavalt traditsioonile koos Maardu linnavalitsuse esindajatega oma kuuse helkuritega.

Sel päeval ei rääkinud me ainult pimedaja liiklusohutusest, vaid ka sõbrusest, toetusest ja teiste aktsepteerimisest. Vahetundidel näidati lastele südamlikke multikaid sõbrusest. Rahvusvahelise kiusamisvastase päeva raames kuulutas meie kool välja ka KiVa-teemalise plakativõistluse. Sellest võtsid osa kõik klassid, kes näitasid oma osavõtlikkust kiusamise probleemi suhtes. Võitjad olid:

7. B klass – nominatsioonis „**Plakati kunstiline teostus**“;

4. A klass – nominatsioonis „**Plakati originaalsus**“;

2. B klass – nominatsioonis „**Plakati sisu**“.

Eriahinna „**Eriliste plakatite**“ eest said **1. A** ja **1. B** klassi õpilased ning samuti **8. B** klass.

Isadepäev

Igal teisel novembrikuu pühapäeval tähistatakse Eestis isadepäeva. Iga isa panus tulevase põlvkonna kasvatamisesse on väga oluline, seetõttu on see päev eriline.

Meie koolis toimus isade pidu, mis korraldati sporditeatreekspeditsiooni vormis. Isadel oli koos lastega võimalus proovile panna oma osavus, leidlikkus, kiirus ja jõud, meenutada lapsepõlve ja lustida veidi koos oma lastega. Aitäh teile, isad, osalemise eest!

EKSKURSION KAEVANDUSMUUSEUMISSE

OLGA RODIONOVA
Geograafia ja loodusloo õpetaja

4. novembril külastasid Maardu Põhikooli 6. A klassi õpilased KIK-i (Keskkonnainvesteeringute Keskus) projekti raames Ida-Virumaal Kohtla-Järve linnas asuvat kaevandusmuuseumi. Ekskursioon oli planeeritud juba kevadel, sest loodusloo tundides õpivad VI klassi õpilased tundma Eesti maavarasid, lisaks on vaja tutvuda põhilise ja väga olulise maavara – põlevkivi – kaevandamise protsessiga Eestis.

Kui palju muljeid ja unustamatuid emotsioone sai osaks nii õpilastele kui ka neid saatvatele vanematele ja õpetajatele! Kõigepealt panime kõik kiivrid pähe ja laskusime maa alla. Seejärel sõitsime nagu päris kaevurid vagunitega. Tuleb märkida, et ekskursiooni viisid läbi mitte ainult giidid, vaid endised kaevanduse töötajad, nii et lastele räägiti üksikasjalikult, kuidas põlevkivi ladestub, miks kaevandamise tulemusena

tekib nii palju kasutuid kivimeid ja tehismägesid, mis nendest kivimitest koosnevad, nimetatakse aherainemägedeks. Saime teada, et kaevanduse tugitalad olid algselt männist ja neid vahetati iga kolme aasta tagant, kuid nüüd on need kõik metallist. Samuti nägime kaevanduse laes rippumas lubjakivist stalaktiite. Tõsi, lapsed pidasid neid esmalt jääpurikateks. Kuid kõige eredamaid emotsioone tekitasid aga töötavad masinad ja seadmed, mis meie jaoks sisse lülitati, et näidata, kuidas need töötavad.

Kui enamikus muuseumides ei tohi eksponaatide puutuda, siis kaevanduses-muuseumis sai kõike käega katsuda ja isegi põlevkivitüki mälestuseks kaasa võtta. Laste sõnul oli see üks parimaid ja huvitavamaid ekskursioone. Ja tagasiteel uurisime bussi akendest hoolega tehismägesid – aherainemägesid, mida Harjumaal ei näe.

Ekskursioonil saadud teadmised tulevad kindlasti kasuks – kui tuleb aeg põlevkivi kohta õpikust lugeda, meenub kindlasti kõik, mis kaevanduses näha õnnestus.

RASKUSTEST LAPSE ÜLEMINEKUL ALGASTMEST KESKASTMESSE

Üleminekut algastmest keskastmesse peetakse üheks keerulisemaks pedagoogiliseks probleemiks ning kohanemisperiood neljandas/viendas klassis on üks raskemaid perioode koolihariduses. Tundub, et midagi pole muutunud – tunnid, õpetajad ja kodutööd nagu ikka, kuid vanemad hakkavad märkama, et laps on hakanud halvemini õppima, tema iseloom on muutunud, ta on muutunud ärrituvaks või apaatseks.

NATALJA MIRONOVA

Pedagoog

Niisiis, püüame mõista üleminekuperioodi probleeme. Selleks olen välja toonud seitse niinimetatud veealust kivi, millele tuleb tähelepanu pöörata.

1. Uued seinad

Lapsed on kabinetisüsteemiga tuttavad esimestest koolipäevadest peale, kuid keskastmesse üleminekul suureneb klassiruumide arv ning esimesest tunnist viimaseni „rändavad” õpilased kabinetist kabinetini.

Nõuanne vanematele: Kuni teie laps õpib e-koolis infot jälgima soovitage tal kabinetide numbrid päevikusse kirjutada. Soovitatav on iga päev kontrollida lapse koolivalmidust ja pöörata tähelepanu koolikoti sisule. Õpetage oma last koolitarbeid niimoodi kokku panema, et oleks võimalik asjad kiiresti kokku panna ja klassiruumist lahkuda.

2. Staatuse muutumine

Veel hiljuti olid lapsed algastmes kõige vanemad, kuid teise õppeastmesse siirdudes sattusid nad kõige noorema positsioonile. Paljud tunnevad end selles olukorras ebakindlalt. Lisaks tõuseb ärevus: „Kas ma saan hakkama? Kas ma õigustan oma vanemate ootusi?”

Nõuanne: Te saate aidata lapsel raskustest üle saada ja tunda end edukana. Pakkuge lapsele rahulikku keskkonda, laske tal jälgida režiimi ja kindlasti õues viibida. Toetage tema usku iseendasse, oma võimalustesse ja võimetesse.

3. Koormuse suurenemine

Uues klassis suureneb õpitavate ainete hulk, omandamist vajava materjali maht ja keerukus. See, mis varem lihtsalt kätte tuli, võib nüüd nõuda palju rohkem pingutust. Toimuva taustal võivad tulemused järsult langeda.

Nõuanne: Ärge rielge lapsega halbade hinnete pärast, et ta ei hakkaks petma ja kavaldama. Vastupidi, looge omavahel usalduslik suhe. Üleväsimuse vältimiseks ei ole soovitatav panna last aasta alguses uutesse seksioonidesse, ringidesse või näiteks muusikakooli.

4. Nõudmiste muutumine õpilasele

Keskastme õpilasele esitatavad nõudmised erinevad algastme omadest. Laps peab suutma materjali meelde jätta, mõistma selle tähendust, suutma argumenteerida vastust konkreetsele küsimusele ja loogiliselt arutleda. Oluline on ka positiivse õpimotivatsiooni olemasolu: kui noorem õpilane suudab sundida end keskenduma ja pingutama, soovides saada A-d või pälvida õpetaja kiitust, siis keskastmes sunnib õpilane end mõnikord keskenduma ebahuvitavale, raskele tööle kunagi tuleviku oodatava tulemuse nimel.

Nõuanne: Küsige mittepealetükkivalt oma lapse edusammude kohta iga päev, mitte kord nädalas või veel hullem, kord trimestris. Õpetage teda end õigesti organiseerima, tundide ettevalmistamist ratsionaalselt planeerima. Pidage meeles, et kodutööde tegemisele kulub suur hulk aega ainult suurendab lapse ülekoormust.

5. Harjumus kontrollida

Algastmes on lapsel üks õpetaja (v.a mõned ained), kes tunneb ja arvestab õpilaste individuaalseid iseärasusi. Algklassiõpetaja kontrollib õpilaste valmisolekut tunniks, aitab lahendada konfliktsituatsioone, suhtleb tihedalt vanematega.

Ta hoolitseb hoolikalt selle eest, et vajalik info oleks päevikusse või e-kooli kirja pandud ja jõuaks täiskasvanuteni.

Keskastmesse üleminekul selline individuaalne lähenemine lõpeb. Mõnikord jäetakse lapsed omapäi: nad peavad iseisesevalt liikuma kabinetist kabinetini, valmistuma tundideks, lahendama probleeme õpetajatega. Klassijuhatajaga, kes on lisaks ka teiste klasside aineõpetaja, saavad lapsed kokku ainult tema õpetatavates tundides ja klassijuhatajatunnis. On loomulik, et ka vanemad ei ole koolis toimuvaga kursis. Selgub, et õpilased, kes alles eile olid õpetajate ja lapsevanemate pideva kontrolli all, peavad kohanema uute tingimustega ise, nii hästi kui suudavad ja oskavad.

Mõned lapsed ei ole oma psühholoogiliste omaduste tõttu selliseks iseseisvuseks valmis, nii et nad ajavad kõik segamini ja unustavad. Teised on täiskasvanute pideva järelevalvega nii harjunud, et ei suuda ise oma koolielu korraldada. See viib loomulikult mittekohanemiseni.

Nõuanne: Ärge kiirustage uut klassijuhatajat ja aineõpetajaid kritiseerima, vaid pigem leppige nendega kokku kohtumine, et saada vahetut teavet ja kuulda kasulikke nõuandeid. Ärge mingil juhul kritiseerige õpetaja tööd lapse juuresolekul ja suhtlusvõrgustikes. Pidage meeles: mitte kool ei kehtesta lapsele moraalnorme, vaid perekond. Lugupidamatu suhtumine vanematesse on halb omadus ja mitte parim eesküju.

6. Aineõpetajate nõudmiste erinevus

Mõned õpetajad paluvad tundi kaasa võtta 48-lehelise vihiku, teised – kolm õhukest vihikut; vene keele õpetaja palub kõike esile tõsta rohelise pastakaga, matemaatikaõpetaja – pliiatsiga, keegi õpetajatest soovib kasutada värvilisi pliiatseid. Ja nii edasi. Kuidas sellega toime tulla? Need pisiasjad teevad koolielu alguses keeruliseks, kuid samas toovad ka kasu. Esiteks õpib laps neid nõudeid arvesse võtma, neile vastama, raskustest üle saama, mis tähendab, et ta õpib täiskasvanuelu, kus tohutu hulk nõudmisi on normiks. Teiseks õpetab see last looma suhteid erinevate inimestega ja täitma esitatud nõudmisi.

Nõuanne: Soovitage oma lapsel minna vahetunnis õpetaja juurde ja küsida abi selles asjas, mis tal ei õnnestu. Õpetaja aitab õpilast hea meelega.

7. Uute õpetajatega kohanemine

Õpetajad ise erinevad suhtlusstiili ja kõnetempo poolest. Ühele meeldib, kui õpilane avaldab oma arvamust, teine nõuab õpiku tekstist kinnipidamist, kolmas alandab hindeid hooletuse eest.

Nõuanne: Lapsel võib olla tõesti raske ümber kohaneda, sest ta pole veel oma lemmik-alklassiõpetajast võõrdunud, kuid ärge kiirustage õpetajaid süüdistama ega jooksma kooli oma poega või tüdarta kaitsma. Selgitage lapsele, et õpetaja märkused ja hinded ei peegelda suhtumist temasse kui isiksusesse.

Õpilase ülesanne on õppida selgeks uute õpetajate nimed, kohaneda nende kõnetempo ja muude iseärasustega. Tuleb arendada suhteid uute õpetajatega ning omandada palju uusi oskusi, võimeid ja pädevusi.

Kokkuvõtteks soovitame vanematele: leidke iga päev aega oma lapsega koosolemiseks, sest üleminek uuele haridusastmele on lapse elus oluline periood. Sellel keerulisel etapil vajab ta teie abi ja tuge.

MAARDU NOORTEVOLIKOGU VALIMISE TULEMUSED

20.10 ja 25.10.2022 toimusid Maardus linna noortevolikogu valimised.

DANILA KUZNETSOV
Noorsootöö peaspetsialist

Noortevolikogu tegutseb meie linnas alates 2016. aastast. Tegemist on vabatahtliku ja poliitiliselt neutraalse organisatsiooniga, mis esindab ja kaitsab noorte huve ning nõustab ka Maardu linnavolikogu ja linnavalitsuse esindajaid noortega seotud küsimustes.

Noortevolikogu valimised toimuvad igal aastal. Iga koosseis optimeerib noortevolikogu tööd omal moel ning lisaks otsib uusi viise ja võimalusi kohalike noorte kaasamiseks ja motiveerimiseks.

Põhikirja kohaselt toimuvad valimised kahes etapis. Esimene etapp on mandaadi saamiseks (hääletamine koolides ja noortekeskuses), teine etapp on intervjuu valimiskomisjoniga.

Nagu igal aastal, kandideerivad noortevolikokku kõige aktiivsemad, ideelisemad ja töökamad noorte esindajad.

Vastavalt valimistulemustele said VII koosseisu liikmeteks:

1. **Tigran Gjulumjan** – linna noortevolikogu esimees
2. **David Vassiljev** – aseesimees
3. **Aleksander Saklein**
4. **Anastassia Gabitova**
5. **Anna Kotšurovskaja**
6. **Erika Lavskaja**
7. **Andri Kulbert**

Palju õnne Maardu linna noortevolikogu uue koosseisu liikmetele!

Kandidaadid, kes koosseisu ei pääsenud, on oodatud osalema avatud koosolekutel ja linnaelus. Liituge Maardu linna noortevolikogu põhikoosseisuga selle tõistel aruteludel ja uute ideede väljatöötamisel.

Soovime VII koosseisu esindajatele edu, jõudu ja inspiratsiooni kõikide ideede elluviimisel!

SOTSIAALVÕRGUSTIKE KALEIDOSKOOP

03.11.2022

Traditsiooniliselt lõime sellel aastal särama kõikides Maardu koolides ja lasteaedades helkuripuud, mis on pimedal ajal igaühele kaitseingliks ja meeldetuletuseks olla nähtav ja tähelepanelik. Helkur annab kindlustunde, et teie või teie laps on autojuhtidele ja teistele liiklejatele pimedal ajal nähtav. Igaüks, kellel on helkureid üle, saab helkuripuud täiendada. Kellel aga helkurit veel ei ole, saab selle endale sealt võtta. Hoolides üksteisest saame pimedale ajale koos turvalisemalt vastu minna. Head liiklemist, olge nähtavad! [#hoolime](#)

07.11.2022

Oktoobris kuulutas Maardu linnavalitsus välja ideekonkursi "Kodulinn kaunimaks 2023", mille raames esitasid maardulased innovatiivseid ideid kodulinna paremaks muutmiseks. 20. oktoobriks laekus konkursile 34 ideed, millest komisjon valis rahvahääletamiseks välja 6 ideed Kallavere ja 5 ideed Muuga kohta. Täna algas hääletamine parimate ettepanekute väljaselgitamiseks. Iga vähemalt 16-aastane Maardu linna elanik saab hääletada kahe parima idee poolt VOLISes või saates oma valiku emaili teel aadressile linnavalitsus@maardu.ee. Kirjas peab nimetama oma täisnime, isikukoodi ning idee(d), millele soovite oma hääl(ed) anda. Ilma isikukoodita hääled arvestusse ei võeta. Hääletamine kestab 7.-22. november 2022.

18.11.2022

Esimene lumi vihjab sellele, et jõuluaeg ei ole enam kaugel ning tänasest tekitavad Maardus jõulumeeolu imekaunid ja kohevad kuusepuud, mis paigaldati Muugale Viljapuu puiesteele, Maardu Rahvamaja juurde ja meie Kellamäe parki. Varsti süütame ka esimese adventiküünla ning rahulik jõuluaeg võib alata. Soovime teile ilusat jõuluootaega ning et tulevane talv oleks lumivalge. [#jõuluootus](#)

TEATER VEER & ŠPAGA TÄHISTAS OMA 25. JUUBELIT TEATRIFESTIVALIGA

• Mälestusfoto teatri esimesest etendusest (12.10.1997)

Novembri alguses toimus Maardu Rahvamajas XV rahvusvaheline teatrifestival „Minu teater – minu kapriis“, mis sai 2009. aastal alguse Maardu linnast. Festivalil osalesid teatrikollektiivid Tallinnast, Narvast, Kohtla-Järvelt, Alitusest (Leedu). Nad esitasid oma näidendeid, mis on loodud erinevates žanrites: klassika, romantika, eepos, fantasmagooria ja muusikal.

Festivali raames tähistas selle korraldaja, teater-studio „Veer & Špaga“ oma 25. aastapäeva, tuues oma lavastused publiku ette.

Teatri loomise ajalugu

12. oktoobril 1997. aastal toimus Maardu klubi laval noorte ja julgete mõttekaaslaste meeskonna loodud kõige esimese etenduse „Unenäod armastusest“ esietendus. Teatri esimesed lavastajad olid Jessenia Antropova ja Olga Parol. Sel ajal polnud teatril veel oma nime ja seda nimetati lihtsalt Maardu harrastusteatriks.

Kaunis nimi „Veer & Špaga“ sündis pärast ühte etendust nimega „Pariis, Pariis...“. Näidend oli kirjutatud algaja teatri kahe lavastaja ja lavastusega seotud noorte ühise tööna. Süžee põhines kolme Gascogne'i provintsist Pariisi sõitnud tüdruku seiklustel. Näidendi kallal töötamise käigus sündis teatri nimi – „Veer & Špaga“.

Tänu huvitavale stsenaariumile ja näitlejate suurepärasele mängule oli etendus „Pariis, Pariis...“ publiku seas väga populaarne. Selle etendusega võideti maakonna teatrifestival, sellega kasvas üles mitu põlvkonda noori näitlejaid.

Teatri aastatepikkuse tegevusaja jooksul on erilise panuse andnud teatri elupõline kostüümikunstnik Antonina Kuznetsova, kes tegeleb lavakujunduse ja kostüümide loomisega ning on teatri tõeline kaitseingel.

Loomulikult on teatri „Veer & Špaga“ peamiseks innustajaks selle looja ja lavastaja Jessenia Antropova, kellel õnnestus lapsepõlvkest üles ehitada oma elutöö. Erinevates žanrites katsetades lõi Jessenia teatri, milles muusika, plastiline kunst, tants, draama ja sõna on orgaaniliselt ühendatud. „Veer & Špaga“ on teater, kus näitlejatele meeldib mängida ning publik ootab põnevusega uusi lavastusi.

Õnnitleme teatrit „Veer & Špaga“ loominguulise tegevuse 25. aastapäeva puhul ning soovime loominguulist inspiratsiooni, edukaid lavastusi ja tänuliku publiku aplausi!

Kallid lapsed, austatud vanemad, vanaemad ja vanaisad! Jõulupühade eel viime teid põnevale maale ühes seikluste ja muinasjututegelastega. 18. detsembril saab Maardu Vaba Aja Keskuse laval kell 14.00 ja 17.00 näha oma lemmiktegelasi Disney filmidest. Teiega ootavad kohtumist Aladdin ja Merida, Väike Merineitsi ja lumemees Olaf.

Ootame teid muinasjutulisele etendusele „Aja hoidjate saladus“, mida esitab teater „Veer & Špaga“.

Piletite eelmüük toimub Rahvamajas (Karjääri 4) ja Maardu Vaba Aja Keskuses (Keemikute 12b), samuti kohapeal enne etendust läbi pangaterminali.

Pilet koos kingitusega maksab 10 eurot, ilma kingitusega (täiskasvanutele) – 4 eurot.

Alla 3-aastastele lastele on sissepääs tasuta.

18.12 Teater Veer & Špaga
esitleb:

14:00
17:00

MAARDU VABA AJA KESKUSES
Ajahoidjate Saladus
Тайна Хранителей Времени

Pilet (kingitusega): 10 euro

MAARDU KULTUURI- JA INFOKESKUS

MOETEATER NATALI – 25!

*Naiselt ärge küsige vanust –
ta tahab kaua olla noor.
Tema hinges on ainult üks pilt –
see lahtiste juustega tüdruk.
Antonina Jarošenko*

Mood on eriline kunstiilik ja oskust kaunilt riietuda peetakse kahtlemata oluliseks iga naissoo esindaja jaoks. Just sedalaadi kunsti on juba 25 aastat õpetanud Natali moeteatri looja ja ideeline inspireerija, konkursside „Miss Maardu“ ja „Ilu päästab maailma“ korraldaja Antonina Jarošenko.

Antonina Jarošenko, Natali moeteatri looja

Teatri sünnipäevaks peetakse 10. oktoobrit 1997. aastal, mil Maardu Rahvamaja laval toimus esimene moeetendus, mis sai Maardu linna jaoks novaatorlikuks. Alustava teatri vaatajad mäletasid säravat etendust pikki aastaid ning väga lühikese ajaga võitis Natali moeteater oma publiku – esmalt Maardu linna ning seejärel pealinna ja välismaa linnade elanike südamed.

Moeteater Natali on omaloomne laste ja täiskasvanute teater, kus toimuvad eredad rõivakollektsioonide teatraliseeritud demonstratsioonid kindlatel teemadel. Teatri omapära seisneb teatrietenduse, lavastuse ja stsenoograafia koosmõjus, aga ka oskuses esitleda publikule eba-standardseid rõivatrende.

Natali moeteater on oma 25 tegevusaasta jooksul osalenud loomingulistel konkurssidel ja saanud kõrgeid auhindu. Teater on käinud ka väljaspool Eestit – Lätis, Leedus, erinevates Venemaa linnades ja samuti rohkem kui korra Hispaanias, kust tõi kaasa oma kõrgeimad autasud.

Antonina Jarošenko huvi moeteatri vastu ei tekkinud juhuslikult – 25-aastaselt töötas ta ise tekstiilitööstuses modellina ja aastaid hiljem tuli see kogemus kasuks, saades tõi moeteatri loomisel. Teatri nimi on seotud Antonina Jarošenko tütre Natalja Liski nimega, kelle järgi

teater oma nime sai. Alguses oli Natalja omanimelise teatri õpilane ja seejärel sai temast Antonina Jarošenko peamine, asendamatu abiline. Nüüd juhivad Natalja moeteatris modellide rühma ja esitleb avalikkusele oma disainitöid.

Veerand sajandi jooksul on publikule näidatud kümneid andekate autorite osavate kätega loodud kostüüme ja demonstreeritud on palju rõivakollektsioone. Üheks muljetavaldavamaks neist peab Antonina Jarošenko disainer Deniss Mitšurini kollektsiooni, mida esitleti 19. novembril 2022. aastal Maardu Vaba Aja Keskuses toimunud teatri juubelietendusel.

Juubelipidu oli täis üllatusi. Eriliseks kingituseks kogu publikule said Antonina Jarošenko luuletused. Neid liigutavaid luuletusi armastusest, sügisest ja elust üldse luges lavalt nende autor. Lisaks luulele jagas Antonina Jarošenko publikule muljeid oma unustamatutest loomeaastatest. Teatri kauaaegse organisatori sõnul on 25 aastat tinglik arv, mis mõnele võib tunduda hiigelsuur, teised aga näevad selles vaid loomingulise tee algust.

Õnnitleme Antonina Jarošenkot ja kõiki moeteatri Natali tegevuses osalenuid juubelipäeva ja imelise loomingulise algatuse puhul! Soovime ammendamatu soovi luua kauneid ja harmoonilisi etendusi, mis rõõmustavad publikut ja veenavad iga kord elulise tõe muutumatutes, mille kohaselt ilu päästab maailma!

Fragment moeteatri Natali etendusest (2021)

MAARDU OLI JA JÄÄB ALATISEKS MINU ARMSAKS KODUKS

Minu pere ja sugulased meie Loosauna talu ees. Olen paremas esireas isa süles. Vasakul on minu ema koos õega, keskel on mu vend

Tahaksin teile rääkida õnnelikust lapsepõlvest armastava pere ringis, jagada mälestusi oma elust kodulinnas.

Olen sündinud Maardu linnas ja esimestest elupäevadest alates elasin koos vanemate ning venna ja õega meie Loosauna talus. Talumaja oli ehitatud kahe kilomeetri kaugusele Maardust, kahe teise talu – Tuuliseja talu ja Tamme talu – vahele.

Suhted naabritega olid väga sõbralikud ja me veetsime kõik jaanipäevad koos, leppides eelnevalt kokku selles, kus lõke tehakse. Mitte vähem eredad mälestused pole mul jõuludeks valmistumisest. Maja ehiti metsast toodud kuuseokstega, peolauale valmisid jõulukapsad, verivorstid ja verikäkk ning ema küpsetas suures ahjus maitsvaid saiakesi. See oli suurepärase aeg, mis jättis endast kõige soojemad mälestused.

Minu esimesed lapsepõlvemälestused saavad alguse kuueaastaselt. Kõik need on seotud talueluga, kooli ja poodides käimisega Maardus ja Kallaveres, kus müüdi mitmesuguseid mänguasju ja komme karumõmmi kommikarpides. Muidugi ei julgenud ma vanematelt mänguasju küsida, aga mäletan siiani minu lapsepõlve saatnud kommide erilist maitset.

Minu lapsepõlvemaailm oli põnev ja tõeliselt õnnelik. Muidugi erineb talulapse lapsepõlv märgatavalt korteris elavate laste omast. Esiteks seisneb see erinevus selles, et

talulapsed veedavad palju aega õues, kasvavad ja arenevad tihedas kontaktis looduse ja loomadega.

Minu kõige asendamatum sõber oli minu koer, keda kasvasin oma äranägemise järgi. Meil oli talus kaks hobust, kasvasime kanu ja sigu, oli ka lehma ja lambaid. See tähendab, et nii paljude loomadega oli meil tõeline taluelu koos sellega kaasnevate rõõmude ja igapäevaste muredega.

Tööd oli talus väga palju. Kasvasime köögivilju, puuvilju, marju ja maitserohelist – endale ja müügiks. Kord, kui kapsaid istutasime, tulid metsast välja põdrad, kes meid, lapsi, oma ähvardava välimusega väga ära ehmatasid. Kooliteel kohtasime samuti põtru ega teadnud, kas minna edasi või koju tagasi. Hirm suurte ja ohtlike loomade ees meid siiski ei peatanud – tuli kooli minna, muud valikut polnud.

Jah, mets oli tõepoolest täis ohte, kuid siiski võib öelda, et mets oli meie kodu. Tasapisi harjusime kõigi selle ilmingutega, õppisime mitte kartma ja meiega ei juhtunud midagi hullu. Vahel mõtlen, et kogu oma lapsepõlve jooksime paljajalu metsas ringi ja rästik pole meid kunagi hammustanud – me isegi ei näinud oma lapsepõlves ainsatki rästikut.

Meie pere armastas lugeda, nii et minu armastus raamatute vastu sai alguse varasest lapsepõlvest, kui ema

meile raamatuid ette luges. Isale meeldis samuti lugeda, eriti ajaloolisi raamatuid ja teaduskirjandust. Samuti meie majas kõlas muusika: isa mängis kitarr, onu akordion, suupilli ja viulit ning mina õppisin mandoliini mängima. Kõigi kohustuslike talutööde lõppedes veetsime kõik õhtud koos: lugesime, mängisime pille, tegime näputööd või mängisime lauamänge.

Mina ja mu õde ja vend õppisime Kallavere Keskkoolis. Noorematele eesti keeles õppivatele õpilastele toimusid tunnid kooli väikeses majas. Pärast algkoolist põhikooli üleminekut oli õppetöö korraldatud suures koolimajas, kus õppisid koos eesti ja vene lapsed.

1964. aastal, kui ma esimesse klassi läksin, oli meil kaks paralleelklassi, kummaski üle kahekümne õpilase. Üheksandasse klassi vastuvõtmiseks toimus edukamate õpilaste seas range valik, seetõttu võeti kahest paralleelklassist üheksandasse klassi vastu vaid kuusteist õpilast. Tahtsin väga keskkoolis edasi õppida ja minu soov täitus nagu ka õe soov, aga vend läks pärast kaheksanda klassi lõpetamist tööle.

Kooliajast mäletan sõjalisõpetuse tunde, mis tundusid meile põnevad ja toimusid erinevalt kõigist teistest ainetest vene keeles. Kaks aastat õppisime esmaabi andmise reegleid, õppisime automaati kokku panema ja muid selle eriala oskusi ning maipühadeks õppisime riviõpetuse reegleid.

Koolis olid vene keele tunnid, mida viis läbi õpetaja Elmus. Mäletan esimest korda, kui kirjutasin kontrolltööd vene keeles – sõnu oli kokku viiskümmend – ja sain nende eest kahe. Järgmisel korral päästis spikker mu nutuse olukorra ja mu teadmised kasvasid neljale. Tegelikult oli see spikker vaid väike episoodiline juhtum. Koolis sain vene keele selgeks ja räägin seda siiani suurepäraselt.

Esimeses klassis tegin kodutöid petrooleumilambi valguses, kuna talus elektrit polnud. 1964. aastal aitas elektrikuna töötav naaber meie majja elektri sisse tuua. Siis saime pisikese televiisori ja hakkasime laste multifilme vaatama.

Minu lapsepõlvemälestustes elavad ka Maardu tänavad. Pimedal ajal olid nad pimedusse mattunud ja valgustus ilmus neile hiljem. Tänavad olid halvasti hooldatud ja teid võis nimetada konarlikeks. Tõsi, ka meie tallu viiv metsatee polnud algul parem, kuid siis sai rajatud parem tee, mida mööda sai autoga sõita.

Ma ei unusta kunagi kooliteed, eriti talvel, kui pärast suurt lumesadu astus isa esimesena läbi lumehangede, tehes meile lumisel metsateel jälgi ette, ja meie astusime tema sügavatesse jälgedesse, sumades põlvini lumes. Kõigil meie kooliaastate lumistel talvedel saatis isa meid kooli.

Laste ja noorte spordi arendamine oli paika pandud kooliharidussüsteemis, mistõttu tegelesin lapsena palju spordiga, eelkõige suusatamise ja võrkpalliga ning osalesin

võistlustel. Lisaks õpetas isa mind malet mängima. Kord avanes mul võimalus käia Lätis maleturniiril, kust naasin auhinnaga.

Lisaks metsloomadele, keda ma lapsepõlves kartsin, tekitas hirmu Maardu keemiatehase oranž „rebasesaba”. Hape muutis õhu nii mürgiseks, et vahel oli raske hingata ja meie maja aknad kattusid halli kihiga.

1975. aastal, kui lõpetasin Kallavere Keskkooli, olime sunnitud kodutalust lahkuma ja korterisse kolima. Võib öelda, et keemiatehas sõi meid meie kodust välja – talu oli keemiatehase tegevuse toksilise mõju tsoonis ja seal polnud võimalik edasi elada. Meie kõigi jaoks valusa otsuse korterisse kolida langetas minu ema. Kui poleks olnud seda happe kahjulikust mõjust tingitud olukorda, poleks me kunagi oma armsast pesast lahkunud. Pärast kolimist möödusid kuud, kuid minu mõtted olid endiselt hõivatud unistustega meie talust ning tihti pöördusin mööda metsateed tagasi paika, kus möödus minu lapsepõlv. Siis aga pani keegi meie talu põlema ja suured vundamendikivid tassiti laiali.

Siiski on minu lapsepõlvemälestustes rohkem rõõmsaid hetki kui kurbi. Näiteks meenuvad minu lapsepõlvemängud ja vanemate rõõmsad näod. Meenuvad linna korraldatud mastaapsed suvepeod, mis toimusid mitte kaugel meie majast. Mäletan toidupoode, kus müüdi maitsvaid ja ehtsaid, selle sõna täies tähenduses, tooteid: vorsti, klaaspudelites keefiri, šokolaadi, komme, saiakesi jne. Meenuvad ka inimesed, kes, nagu mulle tundub, olid hoopis teistsugused – nad olid inimlikumad, soojemad ja lahkemad. Ma tõesti igatsen seda aega.

Õnneks on mind terve elu ümbritsenud head inimesed. Maardust lahkumiseks oli palju võimalusi, kuid ma ei kasutanud neist ühtegi. See linn on olnud ja jääb alati minu kodus: siin on ilus loodus, sõbralikud inimesed ja kõik, mis meenutab mulle lapsepõlve.

Heade soovidega
Maardu linna elanik Milvi Heinastu

Ajalehe Maardu Panoraam toimetus õnnitleb Milvi Heinastut möödunud sünnipäeva puhul ning soovib tugevat tervist, hingesoojust ja palju rõõmu lähedaste ja sõprade ringis!

Sellel fotol on ema minu väikese vennaga ja ema sõbranna. Foto on tehtud Maardus teadetetahvli juures, bussijaama lähedal

Maardu linna juubilarid. November 2022. Õnnitleme!

60a

Kodis Jüri
Steinberg Aare
Platonova Svetlana
Abrossimova Jelena
Potapenko Sergei
Ivanova Ljudmilla
Kruglov Vladimir
Razumov Alexander
Veljuhova Svetlana
Kurotškina Olga
Koroljova Alla
Gavrilova Natalja
Kostjutšenko Tatjana
Belinovich Marina
Gorjunov Vladimir
Novikova Larissa
Mällo Enno
Semjonova Svetlana
Vasilchenko Alexey
Zolotukhina Tatiana
Frolova Inna
Scherbina Iryna
Karpenko Vladislavas
Kohv Tatjana
Petrova Jekaterina
Fjodorova Veronika

Andrejeva Marina
Aleksieiev Volodymyr
Nieminen Raina
Sahk Ülle

65a

Belõi Aleksandr
Šotik Ljudmila
Ivanov Vladimir
Gudkov Stepan
Tamre Mart
Suboch Ljudmila
Rybakova Tatiana
Katõšev Nikolai
Sintsova Vera
Batischev Mykhailo
Pankrat Jelena
Belausova Alena
Chekmazova Nadezda
Novikova Tatiana
Ivanov Igor
Illo Eduard
Kulik Nikolai
Petrov Sergei
Zakurdaev Sergey
Manakova Svetlana
Žutškov Anatoli

Ignatjeva Natalja
Starodub Victor
Kruusimaa Ljudmilla
Kryukovskaya Natalia
Lillemaa Aili
Beljakov Viktor
Kofman Veera

70a

Filatov Valeriy
Annus Maire
Filichev Juri
Šmõkova Zinaida
Abramova Jelena
Punti Nikolai
Razinkov Aleksandr
Tolmaciova Vanda
Dragunov Viktor
Simmer Siiri
Roosimägi Luule
Gruzdeva Tatiana

75a

Lätelmägi Miralda
Prei Elle
Türna Virve
Ivanova Nina

Zapolskih Alla

80a

Kasperavitšjute Janina
Vald Heino
Zabelina Biruta
Svjatenko Antonina

85a

Zanko Irina
Metsandi Helve-Õie
Oeselg Kalev
Nizamov Shafik
Jerjomina Valentina
Kuznetsova Valentina
Pärkman Viivi

90a

Rabiza Raissa
Balabnjova Jekaterina
Ševkunov Valentin

95a

Kruglova Maria

MAARDU VABA AJA KESKUS

JÕULUKONTSERT

13.12.2022

14:00

ESINEVAD EDUARD TOMAN
JA BAJAANIMÄNGIJATE DUETT IGOR JA IVAN
JERMAKOV

NB! KL 13 JÕULUKINGITUSED LINNALT
MAARDUS SISSEKIRJUTATUD PENSIONÄRIDELE!

UURING: POOLED EESTI KESKEALISED MEHED ON ÜLEKAALULISED

Kuigi meie mehed hindavad oma tervist valdavalt heaks näitab enam kui 3000 mehe seas läbiviidud terviseuring, et pooled keskealised Eesti mehed on ülekaalus ja iga neljas suisa rasvunud. Ülekaal on muutunud üha suuremaks meeste tervist ohustavaks riskiteguriks, mis soodustab enamike haiguste teket alates südame- ja veresoonkonna haigustest kuni pahaloomuliste kasvatajateni.

КАССА ЗДОРОВЬЯ

Kehamassiindeksi (KMI) alusel oli vaid veerand uuringus osalenud meestest normaalkaalus. Ligi pooled meestest olid KMI järgi ülekaalulised. Rasvumisele viitav KMI (üle 30 kg/m²) oli igal neljandal mehel (27%). Rasvumise hindamiseks kasutati uuringus lisaks kehamassiindeksile ka vööümberrõõdu suurust. Selle kohaselt oli veidi enam kui kolmandikul meestest vööümberrõõdu üle 102 cm, mis defineerib kõrget metaboolset terviseriski.

Rasvunud meeste osakaal suurenes koos vanusega ja oli seotud peaaegu kõikide kehvade tervisenäitajatega. Uuringu kohasel oli neil meestel kõrgem vererõhk ja kolesteroolitase, sh madalam testosteroonitase ning kehvamad maksanäitajad. Samuti oli neil kehvem hinnang enda tervisele, nad tarvitasid sagedamini valuvaigisteid ja neil oli rohkem erektsioonihäireid. Rasvunud meestel esines ka rohkem vaimse tervise probleeme.

Rasvunute hulgas oli oluliselt sagedamini (vaba)abi-elus või lahutatud, põhi- või keskhärdusega, väikse või väga suure töökoormusega, öötöid ja füüsilist tööd tegevaid mehi. Samuti endisi või igapäevaseid suitsetajaid ja neid, kes tarvitasid alkoholi tervist ohustavas koguses.

Uuringu ühe eestvedaja, Tartu Ülikooli Kliinikumi mees-terst dr Margus Punabi, sõnul avab liigne kehakaal ukse paljudele teistele haigustele, mistõttu on oluline see kontrolli all hoida. „Kehamassiindeks võiks üle 40-aastas- tel meestel olla alla 27 kg/m² ning silm tuleks peal hoida ka vööümberrõõdul, kuna vööpiirkonda ladestunud rasv on tervisele kõige negatiivsema mõjuga,“ selgitas arst.

Liigne kehakaal on üheks peamiseks tervisekaotust põhjustavaks teguriks, suurendades riski nii südame-ve- resoonkonna haiguste, diabeedi, kroonilise neeruhaiguse, luu- ja lihaskonna haiguste, aga ka vähkkasvajate tekki- miseks.

Vaadates varasemaid Tervise Arengu Instituudi tervi- sekäitumise uuringuid, võib öelda, et vaatamata aas- ta-aastalt suurenevale meeste hulga, kes harrastavad tervisesporti, tuleb igal aastal ka üleliigse kehakaaluga mehi juurde. Viimase kahekümne aastaga on rasvunud meeste osakaal peaaegu kahekordistunud.

Tervise Arengu Instituudi analüütiku Elisa Kenderi sõnul on rasvumise levimuse tõus seotud linnastumise ning toi- dusüsteemi muutustega. „Suurenenud on soodsa hinna- ga energiatihedate, ent toitainevaeste toitude lihtne kät- tesaadavus, kuid ka nende toodete aktiivne turustamine. Elukeskkond on muutunud rasvumist soodustavaks ning kokkuvõttes liigutakse vähem – liikumiseks kasutatakse motoriseeritud transpordivahendeid ja samuti on vähe-

nenud tööga seotud kehaline aktiivsus,“ selgitas Kender.

Meeste terviseuringut rahastas tervisekassa, mille esimehe Rain Laane sõnul peaks oma tervise eest hoo- litsemine olema iga mehe isikliku hügieeni osa. „Mehel on kombeks hoolitseda rohkem oma auto, kui iseenda eest. Nii nagu vajab auto korrapäraselt hooldust, ülevaa- tust ja liikumist, tuleb seda teha ka igal mehel iseendaga. Hoolitse oma vaimse- ja füüsilise tervise eest, tee trenni ja jälgi, et su toitumine oleks tervislik. Sinu tervis on sinu enda kätes,“ paneb Laane kõigi meeste südamele.

Selleks, et elustiil oleks tervislikum ja enesetunne hea, saab ise palju ära teha:

- **Toitu mitmekesiselt. Söö rohkem marju, puu-, köö- gi- ja kaunvilju (500 g päevas), kala ning täiste- ratooteid, pähkleid ja seemneid. Söö vähem ma- gusaid piimatooteid, sea- ja veiseliha, magusaid ja soolaseid näkse ning suhkrurikkaid karastus- ja mahlajooke;**
- **Kasuta vähem soola. Ära ületa päevas soovituslik- ku soolatarbimise kogust (6g ehk 1 tl);**
- **Liigu iga päev. Südame hoidmiseks liigu nädalas tempokalt kokku vähemalt 150 minutit, kus sü- dame löögisagedus ja hingamine kiirenevad, kuid saab vabalt vestelda. Vähemalt kahel korral nädala- las teha lihaseid tugevdavaid harjutusi.**
- **Hoidu tubakast;**
- **Tarbi alkoholi mõõdukalt. Täiskasvanud meestel peetakse madala terviseriski piiriks keskmiselt 2 alkoholiühikut (u 0,5 l õlut või 60 ml kanget alko- holi) päevas ja igasse nädalasse peaks jätma ka vähemalt kolm alkoholvaba päeva.**
- **Maga piisavalt;**
- **Hoia oma vaimset tervist.**

Kontrolli kaalukalkulaatorit kasutades, kus paikneb Sinu kaal teiste eestlaste, eurooplaste ja ameeriklastega võrreldes, kuhu paikned võrreldes oma ea- ja sookaaslas- tega ja kuidas saad oma tervist parandada.

Uuringu „Eesti 40–49aastaste meeste tervis: piloot- projekt „Pikema Sõpruse Päev“ eesmärk oli saada üle- vaade 40–49 aastaste meeste tervisest ja olulisematest riskiteguritest, suurendada meeste terviseteadlikkust ning panna tulemuste põhjal alus meeste suunatud sekkumiste projekti väljatöötamiseks. Analüüsi kaasati 3195 mehe andmed. Uuringu korraldasid Tartu Ülikooli Kliinikumi meestekliinik koostöös Tervisekassa ja Tervise Arengu Instituudiga.

„BALTI SÜGIS“ KAUNISTAS MAARDU LINNA

SERGEI PETROV

Maardu linna sporditegevuse peakorraldaja

Iluvõimleja Jekaterina Molodtsova
Foto autor: Dmitri Delmar

Novembris traditsiooniliselt Maardu linnas toimuv rahvusvaheline iluvõimlemisturniir „Balti Sügis“ tähistas oma 11. juubelit suurejooneliste iluvõimlejate etteastetega. Oma spordimeisterlikkust demonstreeris vaibal 310 osalejat kuuest riigist: Eestist, Soomest, Rootsist, Lätist, Leedust ja Ukrainast.

Turniiri „Balti Sügis 2022“ korraldas iluvõimlemise klubi Tip-Top peatreeneri Jelena Agafontseva eestvedamisel. 12. – 13. novembrini võistlesid Kallavere Keskkooli spordihoones iluvõimlejad vanusekategorias 5-18 eluaastat.

NARVA LAHTISED KARIKAVÕISTLUSED POKSIS

6. novembril toimusid Narva karikavõistluste raames finaalkohtumised, mis töid klubi Maardu Kalev poksijatele välja teenitud esimesed ja auhinnalised kohad.

Esikohale tulnud meie klubi sportlased: Ignat Melkozerov, Nikita Abramov, Matvei Šumjakov, Dmitri Belov ja Artem Kiritšenko.

Teisele kohale tulid Feliks Nersesjan ja Daniil Homutov.

Kolmas koht – Igor Makarov. Sportlane pidas kompromisitu võitlust vastase, rahvusvahelise kogemusega Maksim Tsvetkoviga, kes valmistub nüüd MM-il osalema. Märkimist väärib, et see oli Igori esimene võitlus vanemas vanuseklassis.

Õnnitleme meie klubi sportlasi väärikate tulemuste puhul!

Täname kutse ja hea korralduse eest Andrei Kostenkovi ning kohtunikekogu peakohtuniku Dmitri Melissi isikus.

Foto: Ignat Melkozerov ja Artem Kiritšenko

Maardu linna kaks kõige pisemat võimlejat – Maria Pogoroljuk ja Olivia Hodas (mõlemad 2016. aastal sündinud tüdrukud) – esinesid vaibal enesekindlalt, näidates tõelise iluvõimleja omadusi.

Meie linna vanim võimleja – Jekaterina Molodtsova (sünd 2008) saavutas harjutuses palliga 4. koha.

Kolme meie sportlase etteasted pälvisid auhinnalise koha ja publiku aplausi:

Adelina Korljukova (sünd 2014) – 2. koht;

Anastassia Nikolajeva (sünd 2011) – 2. koht;

Margarita Nikolajeva (sünd 2009) – 2. koht.

Maardu linn õnnitleb tüdrukuid-iluvõimlejad uuel spordihooajal saavutatud võitude puhul ning soovib noortele sportlastele ja nende treeneritele edaspidist edu. Eriline tänu suurepäraselt organiseeritud ürituse ja Maardu linnale kingitud pidupäeva eest iluvõimlemisklubi Tip-Top juhatajale ja peatreenerile Jelena Agafontsevale!

Õnnitleme võitjaid ja kõiki turniiril osalejaid ning täname kauni vaatamängu eest, mis jättis publiku südamesse kustumatu mulje!

Maardu

JÕULUKÄIMINE

17. detsembril

Рождественская ходьба

Jõulukäimise marsruut: **Vaba Aja Keskus - Keemikute tänav - Metsapark - Kallavere Keskkool**

Distsantsi pikkus ca 4 km

Osavõtjate kogunemine Vaba Aja Keskuse hoones (Keemikute 12B)

Kell 10.30 - 10.55

Start kell 11.00

Finišis ootavad osavõtjaid lõke, muusika ja hea tuju!

На финише - костёр, музыка и хорошее настроение!

JÕULUKÄIMISELE ON OODATUD KÕIK HUVILISED, SÕLTUMATA VANUSEST

Добро пожаловать! Спешите! В гости к гномам загляните!

SPORDIÜRITUSED - DETSEMBER 2022

09.12.	MAARDU KOOLIDE ÜLELINNALISED VÕISTLUSED	09:00-14:00 MAARDU KOOLID
17.12.	MAARDU MEISTRIVÕISTLUSED ALLVEEJUMISES	10:15- 12:00 SPORDIKESKUS
17.12.	JÕULUKÄIMINE START FINIS	11:00-13:00 11:00 VABA AJA KESKUS KALLAVERE KESKKOOL
18.12.	MAARDU UJUMISEKLUBI MEISTRIVÕISTLUSED	10:30-12:30 SPORDIKESKUS

Teatri Buff etendus
Cabaret Chicardos ja Lora February

Vanalinna Inglise
Maardu Vaba Aja Keskus

7.01.23 12.00 5 eur

Lugupeetud Maardu elanikud!

Maardu Linna Raamatukogu pakub jätkuvalt teile osaleda tasuta õppekoolituses "Raamatukogu – uue sajandi teabevõimalused".

Koolituse eesmärk on aidata Maardu linna elanikel 50+ omandada vajalik arv teadmisi ja oskusi, mis on vajalikud tööks arvutis ja Internetis. Koolituskursus aitab tutvuda tänapäevases elus kasutamiseks vajalikke kaasaegseid infotehnoloogiaid.

Koolituskava teemade hulka kuuluvad: töö Windowsi failisüsteemiga, Microsoft Wordi tekstiredaktoriga, Interneti tundmine, teabe otsimine ja säilitamine, ID-kaardi abil dokumentide allkirjastamine (sh SMART-ID, MOBIL-ID) ja kasutamine riigiportalides. Samuti õpivad osalejad registreerima oma isiklikku postkasti ja kirjutama e-kirju. Räägime küberturvalisusest.

Õppimine toimub kaks korda nädalas. Rühmad koosnevad 2-4-st inimesest. Koolituses osalemiseks on vaja kehtiv ID-kaart paroolidega.

Registreerida saab lugemissaalis raamatukogu tööajal T-L: kl 11:00-17:00, Orumetsa 8.

COVID-19 vastu
vaktsineerimine

Maardu Tervisekeskuses

Kallasmaa 4, I korrus, kab. 1

T, K, R kl 15.00-18.00
N kl 8.00-11.00

Registreerimine
www.veebiregistratuur.ee
tel. 58023557

MAARDU LINNA RAAMATUKOGU OTSIB OMA MEESKONDA RAAMATUKOGUHOIDJAT LASTEKIRJANDUSE OSAKONDA

Tööülesanded

- lugejateenindus, sh lugemisnõustamine ja infopäringutele vastamine;
- raamatukogutundide ja kirjandusürituste läbiviimine lastele ja noortele;
- meisterdamistundide läbiviimine;
- töö teavikute ja koguga jne.

Nõudmised kandidaadile

- kõrg või kesk-eri haridus (raamatukogundus/infoteadus, pedagoogika või füloloogia haridus);
- teenindusvalmidus, rõõmsameelsus ja väga hea suhtlemisoskus;
- hea laste- ja noortekirjanduse tundmine;
- hea IT-seadmete kasutamise oskus;
- iseseisvus, algatusvõime ja oskus planeerida oma aega;
- hea organiseerimis- ja meeskonnatöö oskus, ausus ja usaldusväärsus;
- eesti keele oskus kõrgtasemel ja vene keele oskus vähemalt kesktasemel.

Kasuks tuleb

- huvi kirjanduse vastu ja suur lugemus,
- varasem kogemus töötamisel laste ja noortega,
- võõrkeele oskus suhtlustasemel.

Omalt poolt pakume

- mitmekülgset ja huvitavat tööd,
- enesetäiendus- ja koolitusvõimalusi,
- võimalust rakendada loomingulisust.

Lisainformatsioon

- täistööaeg teisipäevast laupäevani;
- tööle asumine alates 01.02.2023;
- puhkus 28 kalendripäeva;
- brutopalk al 1000eurot.

Töökoha asukoht: Maardu linn, Orumetsa 8.

Kui tunned, et soovid olla meie uus pere liige, siis ootame CV-d hiljemalt 17.01.2023 aadressil info@maardurk.ee

CityOptika

PRILLIRAAMID või PRILLIKLAASID

kuni **-50%**

UUE PÖLVKONNA
PROGRESSEERUVAD KLAASID
-100€ soodsamad

Prillitellijatele nägemise kontroll
TASUTA!

Püsiklientidele ja pensionäridele
LISASOODUSTUS!
SILMARÕHU MÕOTMINE!

Maardu linn, Keemikute 2, Maxima XX
E-R 10-19, L 10-16

 6371 688

PRISMA
Hea, aga odav.

BLACK FRIDAY

Pakkumised kehtivad 21.-27.11 või kuni kaupa jätkub.

25.11 TASUTA kohaletoimetamine ePrisma tellimustele üle 20€!

Sooduskood **BLACKPRISMA22**

Fazer
Must leib
300 g (2,50/kg)

075 -29%

Tavahind 1,05

Royal Gouda
Vilujuust Black
150 g (9,93/kg)

149 -35%

Tavahind 2,29

Magnum
Jäätiste multipakk 6 tk
Mix
6 x 55 ml (0,63/tk)

379 -42%

Tavahind 6,59

Perwoll
Pesugeel Renew Black
32 pesukorda
1,92 l (2,60/l)

499 -46%

Tavahind 9,25

Rakvere
Toorsuitsutatud seavälisfilee
100 g (14,90/kg)

149 -29%

Tavahind 2,09

Elpozo
Toorsalaami Fuetec Iberico
150 g (16,60/kg)

249 -29%

Tavahind 3,49

Saaremaa
Kava küpsenud Lihaveise brisket
1 kg

1299 -32%

Tavahind 18,99

Sante
Röstitud müsli puuviljadega
350 g (4,54/kg)

159 -27%

Tavahind 2,19

Adventikalender
Kultasuklaa
228 g (85,48/kg)

1949 -24%

Tavahind 25,49

Kontoga igalt ostult kuni 3% tagasi.